

GLOBALLASHUV DAVRIDA ARAB TILI: MUAMMOLAR VA YECHIMLAR

Zayriyev Abdulhamid

Andijon davlat chet tillar instituti

Mustaqil tadqiqotchisi

abdulhamidzayriyev@gmail.com

Annotatsiya: Maqolada arab davlatlarining axborot jamiyati va globallashuv davrida o'z tillarini o'rnatishda duch kelayotgan muammolarni aniqlash va ularning milliy birlikka ta'sirini, arablarning o'z tili va o'z tiliga nisbatan burchlarini ko'rsatishga qaratilgan. globallashuv ta'siri va uning ko'rinishlari hamda tilda keltirib chiqaradigan lingvistik hodisalar nuqtai nazaridan globallashuv nuqtai nazaridan din va arab tilining kelajagi, va arab tilini mahalliy va xalqaro miqyosda yuksaltiradigan ba'zi usullar va tavsifiy va tahliliy yondashuvga asoslangan globallashuvga qarshi kurashishning ba'zi yechimlari va davolash usullari ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: arab tili, globallashuv, muammolar, globallashuv ko'rinishlari, vazifalar, yechim.

ملخص: يهدف المقال إلى التعرف على المشكلات التي تواجه الدول العربية في تأسيس لغاتها الخاصة في عصر مجتمع المعلومات والعولمة وبيان أثرها في الوحدة الوطنية، وواجبات العرب تجاه لغتهم ولغتهم. لغة مستقبل الدين واللغة العربية من منظور العولمة، من منظور تأثير العولمة ومظاهرها والظواهر اللغوية التي تسببها في اللغة، وبعض الأساليب التي ترتقي باللغة العربية محليا ودوليا، وبعض الحلول ويتم دراسة سبل مكافحة العولمة على أساس المنهج الوصفي والتحليلي.

الكلمات المفتاحية: اللغة العربية، العولمة، المشكلات، مظاهر العولمة، المهام، الحلول.

Аннотация: Целью статьи является выявление проблем, с которыми сталкиваются арабские страны при становлении собственного языка в эпоху информационного общества и глобализации, и показать их влияние на национальное единство, обязанности арабов по отношению к родному языку и родному языку. влияние глобализации и ее проявлений, будущее религии и арабского языка в условиях глобализации с точки зрения языковых явлений, а также некоторые способы продвижения арабского языка на местном и международном уровне, а также некоторые способы борьбы с глобализацией, основанные на описательном и аналитическом подходе. Рассмотрены подходы, решения и методы лечения.

Ключевые слова: арабский язык, глобализация, проблемы, проявления глобализации, задачи, решения.

Abstract: The article aims to identify the problems faced by Arab countries in establishing their own languages in the era of information society and globalization and to show their impact on national unity, the duties of Arabs towards their own language and their own language. The future of religion and the Arabic language from the perspective of globalization, from the perspective of the impact of globalization and

its manifestations and the linguistic phenomena it causes in the language, and some methods that elevate the Arabic language locally and internationally, and some solutions and remedies to combat globalization based on a descriptive and analytical approach, are examined.

Keywords: Arabic language, globalization, problems, manifestations of globalization, tasks, solutions.

Arab tili bugungi kunda haqiqiy og'ir sharoitlarda yashaydi, uning ikki raqibi bor, birinchisi, Mumtoz tilning Qur'oni Karim va faqat u bilan amal qiladigan ba'zi ibodatlar bilan bog'lanishidan tashqari, yagona xalq tili bilan birlashtirilmagan arab tili, ikkinchisi esa ikkilikdan ham xavfliroq hisoblanadi. uning mustamlakachilik bilan bog'liqligi va bosib olingan xalqlarga singdirilishi, shuningdek, globallashuv hodisasi bilan chambarchas bog'liqligidir. Bu globallashuv faqat arab-islom madaniyati va siyosiy va iqtisodiy maqsadlarga erishish uchun asta-sekin intilayotgan xorijiy madaniyat o'rtasidagi madaniy ziddiyatga olib keladigan lingvistik kurash bo'ladi. Undan kattarog'i, u psixologik va shaxsiy shizofreniya ichidagi tsivilizatsiyalashgan to'qnashuvga, islom dini nimaga olib kelishi va saqlab qolishi haqida gapirma ham, asrlar davomida yashab kelgan arab millatining o'ziga xosligini yo'qotishgacha davom etadi.

Globallashuvning ta'rifi - rivojlanishlar majmuasi bilan bog'liq bo'lgan hodisa sifatida - intellektual, texnologik, iqtisodiy va lingvistik sohalar bilan bog'liq. U dunyoning yaqinlashishini oshiradi, uning ufqlarini toraytirdi va chegaralarini bekor qiladi, bu esa dunyoning bir-biriga yaqinlashishiga olib keladi. Chegarasiz dunyoni shakllantirish yo'lidagi harakat haqida xabardorlikni oshirish, Izolyatsiya va qamoqqa olish g'oyasini olib tashlash. Shunday qilib, bu atama xalqlar va vatanlarni bir-biridan ajratib turuvchi to'siqlar va chegaralarni olib tashlashga intiladi va xalqlarni ajratib turadigan birinchi to'siq til to'sig'idir, shuning e'tiboridan globallashuv odamlari ingliz tili butun dunyoning milliy tili bo'lishi kerakligini ko'rsatdilar.

Millatning kuchi faqat uning tilli omili bo'lib, uni taraqqiyot va globallashuv va texnologiyaga qarshi turishga undaydi, chunki til bir xalqning milliy hamda ko'plab xalqlarning milliy rishtasi hisoblanadi. "Arab xalqining yagona davlatga aylanishi uchun uni ular orasida umumiy til yoki oliy tilga aylantiradi va men arablar orasida standart arab tilidan boshqa umumiy til yo'qligini ko'rmayapman"¹ Shubhasiz, "Tilini tashlab ketgan kishi onasini, otasini, aka-ukasini, qarindoshini, dinini, madaniyatini tashlab ketganga o'xshaydi" (Nur al-Din, 1995, 44-bet). Demak, buning uchun mas'uliyat hissi va muvaffaqiyatga erishish va muvaffaqiyatga erishish qobiliyatiga ishonish kerak. So'zlashuv shevalari ma'lum vaziyatlarda yoki oddiy vaziyatlarda, ommaviy va shaxsiy miqyosda qo'llanilsa, uyat yo'q, lekin ayb shundaki, so'zlashuv tili ustunlik qilib, asosiy tilga aylanganda, dialog faqat u orqali tushunilmaydi. Buni tasdiqlaydigan narsa Valid Ibrohimning "Arab tilimiz taraqqiyotining eng oliy va birinchi chorasi o'sib kelayotgan avlodlar qalbi va ongida arab tiliga muhabbat uyg'otishdir, chunki bu bizning arab xazinamizni yaxshilaydi."²

¹ Ibn Salama, al-Bashir. (1971). Arab tili va yozuv muammolari.

² World Wide Web» (Al-Hajj, 2007, 83-bet)

Har qanday til - millatning o'ziga xosligini tashkil etuvchi va uni boshqa xalqlardan ajratib turadigan eng muhim xususiyat bo'lib, millat madaniyatiga qaratilgan har qanday muammo uning tilini o'z ichiga oladi. Arab tilining dushmanlari borki, ular chet tilini o'rnatish kabi tashqi jihozlar va standart arab tilini buzish va milliy aloqasi b'lmagan so'zlashuv shevasini soddalashtirish kabi ichki jihozlar bilan kurashadilar. Ular qila olmadilar va bo'lolmaydilar ham arab tilini yo'q qilish, chunki u "muvaffaqiyatga erishgan va qiyinchiliklarni yengib o'tgan, barcha moddiy va ma'naviy ma'nolarni o'zlashtira olish qobiliyatiga ega bo'lgan tildir."³

Doktor Oysha Abdul Rahmon shunday dedi: "Mustamlakachilik bu tabiiy hodisadan foydalanib, o'zining mashhur shevalarida standart arab tiliga qarshi kurash olib bordi va bu bizning til, intellektual va temperament birligimizni buzdi. Arab tili hech qachon insoniyat va madaniy sivilizatsiya talablarini bajarishga qodir bo'lmagan va bo'lmaydi ham, uning til tizimidagi ichki qonuniyatlari yangi lug'at va so'zlarni moslashtirish bilan cheklanmagan, adabiyot va she'riyat bilan chegaralangan til ham emas edi".

Tadqiqotchilarning sa'y-harakatlarini lingvistik ikkilikni yo'q qilishga yo'naltirish bema'nilik, chunki arab lingvistik hayoti hech qachon bu ikkilikdan xoli bo'lmagan. Mahalliy lahjalarga ega oliy fikr va adabiyot tilining mavjudligi tabiiy hodisa bo'lib, arab tili o'zining islomgacha bo'lgan davridan ma'lum bo'lgan va dunyo buni barcha tirik tillardan deb biladi.⁴ Lekin shu bilan birga, "Bu sohada paydo bo'lgan eng xavfli narsalardan biri mahalliy shevalarni rag'batlantirish va so'zlashuv nutqiga da'vat qilish g'oyasidir" deb ishonishimiz kerak. Demak, biz mumtoz arab tilining dushmanlari iltimosiga ko'ra undan qochib qutula olmaymiz. Buning sababi shundaki, dualizm - xavfli bo'lishiga qaramay - sivilizatsiya talabi va shunga qaramay, biz "dunyodagi tillar xaritasi doimo o'zgarib turishini" inkor etmaymiz, lekin buni qilishimiz kerak. Bu o'zgarish salbiy emas, balki ijobiy rivojlanish bo'lishi kerak.

Tadqiqot yakunida shuni aytish mumkinki, u quyidagi natijalarga erishdi:

- Globallashuv ko'p jihatdan ifodalangan hodisa bo'lib, ulardan eng xavflisi arab tilini yo'q qilib, uning o'rniga ingliz tilini egallashni maqsad qilgan lingvistik jihatdir.

- Globallashuv - bu tarixiy, madaniy va lingvistik jihatdan G'arbgga qaramlikka asoslangan yangi naqshga ega zamonaviy mustamlakachilik.

- Har bir arab va musulmon arab tilini o'z tarixi, sivilizatsiyasi, dini va tili bilan bog'lagan kuch bilan himoya qilishi kerak.

- Ikkinchi tilni o'rganishning zarari yo'q, chunki ilm-fan madaniyatli talab, ammo ayb shundaki, arab tili qiyinligi va uni rivojlantirib, saqlay olmagan uchun g'arbliklarning farzandlarimiz orasida o'stirayotgan afsonalariga arab ishonadi. Har bir ixtirochi va har bir ishlanmani o'z ichiga olgan tarixini unutib, u bilan qadam qo'ying. Biroq, arab tilini arab tilidan o'chirishni maqsad qilgan globallashuv hodisasi doirasida arab millatiga sukut bo'yicha yuklanganda ikki tillilik muammosi salbiy hisoblanadi.

- Arab tilidagi globallashuvning namoyon bo'lishi ikki darajada ifodalangan: kundalik hayotda ingliz tilida savdoda paydo bo'ladigan mashhur daraja, ingliz tilida

³ Abu al-Ela, Muhammad Husayn. (2004)

⁴ Nabhon, Abdulloh. (1995). Til, grammatika va ritorika bo'yicha tadqiqotlar.

do'kon belgilarini yozish, Internet va uyali telefonlar orqali ingliz tilida xabar almashish, ingliz tilida tijorat reklamalarini yozish, restoranlarda menyularni ingliz tilida yozishdir.

- Globallashuv hodisasini birgalikdagi sa'y-harakatlarni, tizimli va institutsional ishlarni talab qiladigan ko'plab echimlar orqali hal qilish mumkin. Ming chaqirimlik yo'l qadam bilan boshlanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxatlar:

1. Ibn Salama, al-Bashir. (1971). Arab tili va yozuv muammolari.
2. World Wide Web» (Al-Hajj, 2007, 83-bet)
2. Abu al-Xayr, Ahmad Mustafo. Xalqaro huquq va xalqaro munosabatlarda arab tili.
3. Abu al-Ela, Muhammad Husayn. (2004)
4. Nabhon, Abdulloh. (1995). Til, grammatika va ritorika bo'yicha tadqiqotlar.